

Ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett kulturutskottet tillfälle att yttra sig över de delar av budgetpropositionen för 2008 (volym 1) med tillhörande motioner som berör kulturutskottets ansvarsområde. För kulturutskottets del gäller detta främst de alternativa ramnivåer som förordas för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid av å ena sidan regeringen, å andra sidan respektive oppositionsparti¹.

För de närmast följande tre åren föreslår regeringen och oppositionspartierna att nivån på utgiftsområde 17 ska uppgå till följande belopp.

Tabell. Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsram för utgiftsområde 17 för 2008–2010

Tusental kronor

År	Regeringens förslag	Oppositionspartiernas förslag		
		Fi277 (s)	Fi276 (v)*	Fi278 (mp)
2008	10 109 728	+127 000	+776 000	+250 400
2009	10 301 000	+127 000	+949 000	+500 400
2010	10 486 000	+127 000	+1 001 000	+1 000 000

* V föreslår i sitt budgetalternativ att regeringens medelsanvisning på anslag 28:39 *Skapande skola* i stället ska anvisas på utgiftsområde 16. Finansutskottet har ansett att en sådan omfördelning inte är förenlig med riksdagsordningens tilläggsbestämmelse 5.12.1. Vänsterpartiets ram för åren 2008-2010 har därför i denna tabell ökat med 55 resp. 110 och 165 miljoner kronor.

Av sammanställningen framgår att regeringens förslag till utgiftsram för 2008 uppgår till 10 110 miljoner kronor. Det är 29 miljoner kronor mindre än motsvarande ramnivå för budgetåret 2007 som riksdagen lagt fast för ett år sedan. Minskningen har delvis sin grund i att ett antal tidsbegränsade satsningar upphör med utgången av 2007. I budgetförslaget uppgår regeringens bruttosatsningar på utgiftsområdet till 377 miljoner kronor. Ett

¹ Budgetpropositionen (volym 1) punkterna 4 och 12 samt motionerna Fi277 (s) yrkandena 4 och 5, Fi276 (v) yrkandena 12 och 13 samt Fi278 (mp) yrkandena 5 och 7.

i det närmaste lika stort belopp bortfaller nästa år när sex temporära insatser upphör, däribland den tvååriga satsningen på sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet, det s.k. Accessprojektet, och den likaledes tvååriga satsningen på ungdomar i riskmiljöer. Av dessa tidsbegränsade insatser är det endast Accessprojektet som fortsatt tillförs medel i mer begränsad utsträckning för att ge påbörjade projekt en fortsättning och ett avslut. En annan omständighet som sänker ramnivån är att stödet till vissa scenkonstinstitutioner nästa år föreslås minska med 51 miljoner kronor. De berörda institutionerna kan efter ett utslag i Regeringsrätten numera göra avdrag för all ingående mervärdesskatt. Regeringen har i budgetförslaget minskat stödet till dessa institutioner med ett belopp motsvarande det beräknade värdet av de förbättrade avdragen. För respektive institution tar de båda förändringarna ut varandra – de är i princip intäktsmässigt neutrala – medan de på statsbudgetens utgiftssida bidrar till att ramen för utgiftsområdet sänks.

Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område kan nämnas den nya stödformen Skapande skola som tillförs 55 miljoner kronor och som är en kulturpolitisk satsning riktad till elever i årskurserna 7–9 i grundskolan, en utbyggnad med 30 miljoner kronor av systemet med dans- och musikallianser samt ett tillskott på 11 miljoner kronor till de tre museerna Prins Eugens Waldemarsudde, Statens museer för världskultur och Statens försvarshistoriska museer. Det senare museet tillförs dessutom ytterligare 30 miljoner kronor från utgiftsområde 6 *Försvar samt beredskap mot sårbarhet* för att skapa ett nationellt museinätverk baserat på perioden kring det kalla kriget. För att främja den etniska och kulturella mångfalden tillförs ytterligare 10 miljoner kronor och ett lika stort belopp avdelas för att förstärka stödet till internationellt utbyte och samarbete, däribland för översättning av svensk litteratur.

Anslaget till kyrkoantikvarisk ersättning ökas enligt tidigare fastställd plan med 90 miljoner kronor. Riksantikvarieämbetet och Riksutställningar tillförs 30 miljoner kronor extra i engångsstöd för att underlätta omlokaliseringen till Visby. Ett nytt stöd på 15 miljoner kronor införs för riksdagspartiernas kvinnoorganisationer, och med anledning av det filmavtal som slöts 2005 avdelas ytterligare 10 miljoner kronor till filmstöd.

De tre oppositionspartiernas ramförslag för 2008 överstiger budgetpropositionens ram för utgiftsområde 17 med 127–721 miljoner kronor.

Socialdemokraterna föreslår en utgiftsram för 2008 som är 127 miljoner kronor högre än regeringens. Mer betydande inslag i partiets budgetalternativ är förslaget om att återinföra fri entré vid vissa statliga museer för vilket 43 miljoner kronor avdelas, en ökad satsning med 20 miljoner kronor på regionalt kulturliv och en satsning på barn och unga med delvis annan inriktning än regeringens nya stödform Skapande skola. För detta ändamål avsätter Socialdemokraterna 50 miljoner kronor mer än regeringen. Partiet vill också behålla det stöd till En bok för alla som i budgetpropositionen föreslås bli avvecklat.

Vänsterpartiets förslag till utgiftsram för 2008 överstiger regeringens med 776 miljoner kronor, eller med 7,7 %. Vid denna jämförelse har partiets förslag till omfördelning av medel till utgiftsområde 16 inte beaktats (se kommentar under tabellen). Bland partiets rampåverkande förslag finns en betydande satsning på folkbildning som tillförs 200 miljoner kronor.

Stödet till fria grupper utökas i Vänsterpartiets budgetalternativ med 60 miljoner kronor. Genom att skjuta till ytterligare 35 miljoner kronor vill partiet lösa pensionsproblemen för såväl den fria scenkonsten som för institutionsscenernas sångare och dansare med tidiga pensionsavgångar. Läns-teatrarna och länsmusiken tillförs ytterligare 60 miljoner kronor och till biblioteksverksamhet avdelar partiet 24 miljoner kronor mer än regeringen.

För att kunna behålla fri entré vid de statliga museerna anvisar Vänsterpartiet ytterligare 62 miljoner kronor. Vidare får Riksantikvarieämbetet och Riksutställningar drygt 35 miljoner kronor utöver regeringens förslag för ökade kostnader föranledda av lokaliseringen till Visby. Partiet motsätter sig också regeringens besparingar på stödet till allmän kulturverksamhet, Riksteatern samt En bok för alla och anvisar för dessa ändamål sammanlagt 33 miljoner kronor. Vidare satsar partiet ytterligare 80 miljoner kronor för att kunna behålla stödet till lokaler och verksamheter för flickor och pojkar.

Miljöpartiet vill till utgiftsområde 17 anvisa 250 miljoner kronor mer än regeringen. Merparten av detta belopp, eller 150 miljoner kronor, avdelas för en satsning på regionala kulturfonder. Partiet avvisar regeringens besparing på stödet till Riksteatern och En bok för alla och anvisar för dessa ändamål 21 miljoner kronor. Vidare avdelar Miljöpartiet 42 miljoner kronor för att återinföra fri entré vid vissa statliga museer. Partiet satsar också 37 miljoner kronor på hälsofrämjande kultur via Kulturrådet.

Kulturutskottet vill med anledning av dessa alternativa förslag framhålla följande. Respektive oppositionspartis förslag till utgiftsram för de kommande tre åren bärs upp av olika detaljyrkanden som utskottet kommer att pröva mer ingående i den fortsatta budgetbehandlingen. Redan nu står det emellertid klart att utskottet inte kommer att kunna ställa sig bakom vissa av oppositionspartiernas ändringsförslag. Dit hör inte minst deras samfälliga krav på att vissa centrala museer ska ges möjlighet att återinföra den fria entrén för samtliga besökare. Till detta kommer en rad andra förslag som dessa partier framför var för sig eller tillsammans med något annat parti och som utskottet likaledes avvisar.

Eftersom dessa ändringsförslag direkt återspeglas i ramnivåerna kan kulturutskottet inte heller ställa sig bakom respektive partis förslag till ram för utgiftsområde 17 för de närmaste tre åren. Enligt kulturutskottets mening bör därför finansutskottet avstyrka motionerna Fi277 (s) yrkandena 4 och 5, Fi276 (v) yrkandena 12 och 13 samt Fi278 (mp) yrkandena 5 och 7 i de delar de berör utgiftsområde 17. Från kulturutskottets synvinkel framstår regeringens förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som väl avvägt.

Kulturutskottet anser därför att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag till ramnivå för utgiftsområde 17 för 2008–2010.

Stockholm den 23 oktober 2007

På kulturutskottets vägnar

Siv Holma

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Siv Holma (v), Cecilia Wikström i Uppsala (fp), Cecilia Magnusson (m), Margareta Israelsson (s), Anne Marie Brodén (m), Lars Wegendal (s), Mats Johansson (m), Anne Ludvigsson (s), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Dan Kihlström (kd), Olof Lavesson (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Solveig Hellquist (fp), Esabelle Reshdouni (mp), Göran Montan (m), Leif Pettersson (s) och Solveig Ternström (c).

Avvikande meningar

1. Ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (s)

Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Anne Ludvigsson (s), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Göran Persson i Simrishamn (s) och Leif Pettersson (s) anför:

Enligt vår mening bör finansutskottet ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Socialdemokraterna redovisar för 2008–2010. Vi föreslår således att finansutskottet tillstyrker motion Fi277 (s) yrkandena 4 och 5 i de delar som avser utgiftsområde 17.

2. Ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier trossamfund och fritid (v)

Siv Holma (v) anför:

Enligt min mening bör finansutskottet ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Vänsterpartiet redovisar för 2008–2010. Jag föreslår således att finansutskottet tillstyrker motion Fi276 (v) yrkandena 12 och 13 i de delar som avser utgiftsområde 17.

3. Ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (mp)

Esabelle Reshdouni (mp) anför:

Enligt min mening bör finansutskottet ställa sig bakom det förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden som Miljöpartiet redovisar för 2008–2010. Jag föreslår således att finansutskottet tillstyrker motion Fi278 (mp) yrkandena 5 och 7 i de delar som avser utgiftsområde 17.